

GAZETA LWOWSKA.

We Srode

N^{ro}. 152.

17. Listopada 1824.

Wiadomości krajowe.

— Ze Lwowa. —

Uwiedomienia

C. K. Rządu krajowego.

Przy C. K. Sądzie Szlacheckim Tarnowskim jest do obsadzenia miejsce na Urząd Kancelisty z roczną pensyją 400 ZR. chcący je otrzymać, podać mają prosby należyte dowodami wsparte w ciągu czterech tygodni, od dnia niniejszego ogłoszenia, do rzeczzonego Sądu bezpośrednio, lub jeżeli na publicznym zostają Urzędzie, przez swoje Prezydya.

— Z Wiednia d. 8. Listopada. —

Jego Cesarzka Mość listem swoim gabinetowym z d. 1. Listopada b. r. raczył C. K. Prezydenta najwyższej Izby Sprawiedliwości i Kommandora orderu S. Stefana, Leopolda Plencicz, mianować Kawalerem Austriackiego orderu Leopolda.

Towarzystwo Dam Stanu Szlacheckiego ku wsparciu tego coudobrem i pożytecznem obchodziło imięwiny N. Cesarzowej Jęymości, rozdaniem w d. 4. Listopada nagród 10 zasłużonym służącym, która to uroczystość odbyła się w domu przełożonej Hrabiny Zofii Szoenbrunn, urodzonej Hrabianki Leyen. Wynagrodzenia inż wieku podeszłego i szczególnemi przymiotami służących różniący się. Mowa, którą miał Jakób Rudolf Khünl, Kanonik, Radca Konsystorski i Professor Teologii pastoralnej w tutejszej Akademii, była stosowną i niht nie opuścił seli nie będąc mocno wzruszonym.

N. Cesarz Jego Mość Swemu Podkomorzemu, posiadaczowi dóbr w Czechach, Krystyjanowi Krzysztofowi Hrabieciu Ciam, Gallas, Prezydentowi oyczystego Muzeum w Pradze, Kasprowi Maryi Hrabzi Sternbergowi Manderszeid, ze względu ich zasług raczył nadać godność C. K. tajnych Radców z uwolnieniem od tacy, w którym to charakterze złożyli przysięgę przed delegowanym

Czeskim wyższym Burgrabią, Hrabią Kolowrat Liebsteinskim.

Wiadomości zagraniczne. Ameryka Hiszpańska.

Kuryier z d. 23. Października zawiera: Tyle jest teraz niepewności i sprzeczności względem istotnego stanu rzeczy w Peru, iż przestać musimy na udzieleniu czytelnikom naszym następującego listu, który umieszczony został w gazecie New-York-American z d. 22. Września.

Do wydawcy gazety New-York-American.

»Mości Panie! Poczta wieczorna (Evening Post) z Wtorku, umieściła artykuł, iakoby z Peru przez Chagre (miasto nad cieśniną Panamską) z wiadomościami nadesłany, podług którego Jenerał Olaneta, wskutek prywatnego sporu, ogłosił się za sprawą niepodległych i że główna kwatery Boliwara miała być w Janja w stronie wschodniej od Limy w równy szerokości z tém miastem. Aby publiczność nie była długo tą wieścią mamiona, muszę WPan donieść, że zatargi, wszczęte między Jenerałami Hiszpańskimi, a którym Niepodlegli nadać tyle wagi, inż w Kwietniu b. r. załatwione zostały; do zatargów tych było powodem to, że Jenerał Olaneta oświadczył się za wczesnie za zniesieniem Konstytucyi. Atoli spór ten odezwą Wice-Króla, mocą której nakaznie przywrócić dawny porządek rzeczy, został ukończony. Jenerałowie Olaneta i Valdez mieli pedówczas narady we wsi nad Desaguadero, wskutek których po przyjacielsku się roziechali, i Olaneta objął znowu dowództwo w Potosi. Korpus Olanety, nie składał się nigdy więcej iak z 2000 ludzi, podczas, gdy wojsko południowe pod Valdezem, które przeciwko niemu iść miało, liczyło 10,000 ludzi. Boliwar w Maín miał w Truxillo nie więcej iak 6000 ludzi, lecz otoczony nieprzyjacielnymi dla siebie mieszkańcami. Wszystkie siła gdyby mógł był nadesłane pościągąc posiłki co jest wątpliwa, nie byłaby w Lipcu wynosiła więcej iak 10,000 ludzi. Jenerał Kanterak wyr-

szyl przeciwko niemu w początkach Kwietnia z Janja w 9000 ludzi piechoty i 4000 jazdy, dawnych weteranów, zwycięzów pod Ica, Mocuqgua i Zepita. Dalej wojsko poludniowe pod Valdezem w liczbie 10,000 ludzi wyruszyło także przeciwko niemu. Nie może więc być, aby Bolivar aż do Janja posunął się. Jak bowiem poczta wieczorna donosi, podczas ostatnich trzech lat oręż Wice-Króla Laserny zawsze był zwycięzki. Jestto nie mieć wiadomości o stanie Peru, by wierzyć, że Kanterak wśród tych okoliczności tak żyzną prowincyją Janja łatwo opuścił.

Niech co choą donoszą z Peru przez Chagre, jest rzeczą oczewistą, że Rząd Królewski w tym kraju silniejszym, iak przed rewolucyją, i podług mego zdania więcey do prawdy podobniejsza, iż Bolivar miasto zaczepnego działania, rażęy niekła przed połączeniem wojskami Jeneratów Kanteraka i Valdesa.

Ajent Lloydy w Meksyku, pisze pod d. 21. Lipca: »Szoner Meksykański Anatynak, który w Campeche został 150 ludzmi osadzony, i otrzymał rozkaz krążyć w koło Catoche, zabrał w d. 13. bryg Amerykański, który z zapasami żywności przeznaczony był z Hawanny do zamku S. Juan de Ullus. Oprócz tego szoner Iguala zabrał przeznaczonego z Nowego Orleano do S. Juan de Ullus. Szonera a ozolno kanonierskie Chaolo bryga płynącego z Gibraltaru, Hiszpańskiemu produktami naładowanego. Ponieważ wielki jest niedostatek żywności w zamku, zatem zdobycza jest ważniejszą.

Listy z la Guayra z d. 4. Września nie namieniania, bynajmniey o klęsce Jenerata Boliwara, z gazet Nowego-Yorku wyjętey, z czego wnoszą, że wiadomość ta jest zmyśloną.

W mieście Angoustrze w Kolumbii, nowo zebrane, dla wzmoocnienia Boliwara przeznaczone wojsko, zbuntowało się i nie chciało iść do Peru. Władze przedsięwzięły natychmiast środki, uwięzily hersztów, poczem się reszta poddała rozkazowi.

B r a z y l i a .

Paragraf ósmy art. 179 Konstytucyi Brazylijskiej, zakazuje więzić bez przekonania, wyjąwszy tylko przypadki ustawą obięte. — Mocą wyroku Cesarza z d. 26. Lipca, artykuł ten stosownie do §. 35. tegoż samego artykułu (o buncie, który Władzy wykonawczej nadać może tegoż zawieszenia) jest dla prowincyi Pernambuku zniesiony. Według innego wyroku z d.

27. miała być ustanowiona Kommissyia wojskowa, która pod przewodnictwem Pułkownika Francisco de Lima sądzić będzie hersztów strzelictwa w Pernambuku.

H i s z p a n i a .

Pod dniem 21. Października Jeneralny Kapitan prowincyi Madryckiej ogłosił następujące rozporządzenie: Ponieważ Kommissyia wojenna wykonawcza w Madrycie okazała życzenie swoje Ministrowi Woyny, aby oznaczone były stopnie kary mające być za pewne wykroczenia wymierzoney, i ponieważ Kommissyia wojenna w Walenoyi podobnież okazała wątpliwość względem pewnego Salvadora Llorens, oskarzonego, iż wołał: Śmierć Królowi! i że Król Jmć nie może być obiętny na oczewiste i haniebne nadużycie, iakiego się rewolucyonisci względem łagodności Monarchy, na przekorę godności Królewskiej i zgorzeniu Europy dopuszczają, zatem został Król Jmć spowodowany zadać gwałt do broci serca Swego, i po wysłuchaniu zdania Swego najwyższego wojennego Sądu, postanowił: Artykuł 1) Wszyscy, którzy od d. 1. Października 1823, iakąbą czynnością okazali się lub mogli się okazać przeciwnikami prawości tronu, iako stronnicy tak zwanej Konstytucyi Kadyckiej, mają być uważani iako winni występku zbrodni Staun i iako takowi śmiercią karani być powinni. 2) Wszyscy, którzy pisma ulotne lub dzienniki w tęg dążności piszą, powinni być powyższym artykułem obięci i tęg samey karze ulegać. 3) Ci, którzy na miejscach publicznych wyrażać się będą przeciwko Władzy Królewskiej lub za znieioną Konstytucyją Królewską, w razie, że ich wyrażenie się nie pociągnęło za sobą formalnego buntu, mają być wskazani na lat od 4 do 10 do robót publicznych w twierdzach Afrykańskich. 4) Ci, którzy staraigo się uwiesić swych współobywateli, dla utworzenia stronnictwa, i szukaigo środków dla zaczepnego działania zbierać będąc, p. pieniądze, broń, konie, potrzeby wojenne, powinni być uznani za zdrajców kraju, i śmiercią karani. 5) Ci, co wszczynają bunt w zamiarze, aby Króla zmusić do aktu Jego woli sprzeciwiającego się, powinni równie za zdrajców kraju być miani i śmiercią karani; atoli gdy zamiar buntu nie był tyle kary godny, tedy wskazani będą do robót w twierdzach Afrykańskich od lat 2 do 4. 6) Płanstwo nie ma być wymówką skoro będzie dowiedzione, że obwiniony oddany tęg namietności, co tak- że w wojsku Królewskim służy za prawidło-

7) Oznaczenie mocy dowodów za lub przeciw oskarżonemu oddane jest zdaniu i słuźności sędzięgo. 8) Okrzyk: Śmierć Królowi uważany jest za zbrodnię Stanu, i takowa kara; 9) Wolni malarze, Kommuerosowie i inni stronnicy, mający być uważanymi, iak nieprzyjaciele Ottařza i Tronu, ulegać powinni karze śmierci i majątek ich, iako zdrajców hrain przeciwko Boskięj i Ludzięj Władzy, powinni być na rzecz Fiskusa zabranym, wyjąwszy tych, którzy są objęci w amnestyi z d. 1. Sierpnia b. r.; 10) Kaźdy Hiszpan; iakiębyć klasę, charakteru i stopnia, podług wyroku wykonawczego Sądu wojennęgo może ulegać wyżej naimienionym karom. 11) Ci, którzy styżać się dają z buntowniżcami okrzykami, iakto n. p. Niech żyje Riego! Niech żyje Konstytucyia! — Śmierć Serwilom! — Śmierć Tyranom! Niech żyje wolność! w skutek wyroku Królewskiego z d. 4. Maia 1824 mają być śmierzcią karani.

Zapewniajć nienstannie, że Rząd Hiszpański u Francuzkiego starał się o przedłużenie pobytu wojsk Francuzkich na półwyspie; o odpowiedź się nie obawiajć.

Gazeta Madrycka donosi, iż podług listów z d. 15: Czerwca z Limy okręć liniowy, Azya, wraz z okrętami pod jego zastoją będącemi, zawiął szczęśliwie do Kalao. Boli warsię cofa; opuścił ón Truxillo, które zaraz zajął Jenerał Kanttrak.

Wielka Brytania i Irlandyia.

Wychodząca w Londynie Gazeta wieczorna: Eolipae, pisze o nastąpić mającym zmianie w rcźnych Poseltwach Angielskich tak: Posła na Dworze Neapolitańskim, P. Hamilton, zastąpi P. Hilt, który dotąd sprawuje urząd Posła Angielskiego na Dworze Turyńskim. Na mieyacu ostatnięgo będzie P. Forster, pełnomocny Minister na Dworze Duńskim. P. Wynn ze Sztatgardu przeniesiony będzie do Kopenhagi, a na mieysoe ięgo postany będzie Lord Erskine. P. Lemb, przeznaczony na Posła do Madrytu, iednak dopiero się tam uda, gdy Hiszpański Posel do Londynu będzie mianowany.

Xięźna Gloucester jest od dni kilku mocno chora.

Gazeta: *Globe* donosi z Gibraltaru z d. 30. Września, że eskadra ze 4 wojennych okręć złożona wyszła z Algieru w kierunku zachodnim, mająca zamiar zabierać wszystkie okręty pod banderą Hiszpańską i Sardyńską.

Francyia.

Złotki zmarłego Króla złożono w d. 25. Października w grobie w kościele Ś. Dyonizego wystawionym. W d. 26. t. m. został grób zamknięty.

Trumna okryta była kirem i całunem Królewskim złotem wyszywanym. O godz. 11 1/2 przybył żałobny orszak w porządku następującym: Xięźę Talleyrand, W. Podkomorzy, niósł znak Francyi; Xięźę Uzes zastępował W. Ochmistrza Francyi; Xięźę Polignao, W. Koniuszego Francyi, mając miecz Królewski zawieszony na aksamicie fioletowym; Wice-Hrabia SaintPrist, Szandarowy, kompanii przybocznęj zastępował pierwszego Krayczęgo (*Ecuyer tranchant*), niósł dawną chorągiew, znak Królewski zwaną, pod którą zebrał się Dwór Królewski; Margrabia Vernon pełnił obowiązek pierwszego Koniuszego, niósł hełm Króla; Kawaler Riviere, *Ecuyer Cavalcadour*, niósł suknią herbowną Króla; Wice-Hrabia Bongars (*Ecuyer Cavalcadour*) niósł tarczę Króla; Hrabia Peyrelongue, porządkowy Koniuszy, rękawiozki od zbroi Króla; Margrabia Fresne, porządkowy Koniuszy, ostrogi; Marszałek Marmont, pełniący służbę Jenerala Majora gwardyi Królewskięj; Xięźę Mortemar, dowódzca gwardyi pieszcęj; Xięźę Luxemburgski, Mouchy, Grammont i Havré, Kapitanowie czterech kompanii gwardyi przybocznęj: przed kaźdym postępował Oficer, niósł sztandar kompanii, którym dowódzł. Późem szedł Kanclerz a przed nim W. Mistrz Obrzędów, Mistrz Obrzędów i ięgo pomocnicy, pierwszy Herold i Heroldowie Francyi, a potem P. Ravez Prezydent Izby Deputowanych na posiedzeniu z r. 1824; Hrabia Deseze, pierwszy Prezydent Sądu Kassacyjnęgo; Marszałek Moncey, najstarszy z Marszałków Francyi, przeznaczeni przez Króla do niesienia końców całunu. O godzinie 11 1/2 odgłos bębnów dał znak o przybyciu Xięźąt, Duchowieństwo wyszło dla przyięcia tychże. Mszę miał W. Jasnóżnik Francyi; po ewangelii Biskup Hermapolitański miał mowę pogrzebową. Za text wybrał owe słowa Ś. pisma: »Jam jest, który życiem i śmiercią władam; ja sam karzę, ja sam pocieszam, a nikt nie może oprzeć się potędze moięj.«

Gdy pierwszy Herold zbliżył się nad otwór grobu, złożył suknią, kapelus (toque) i laskę (*caducée*) i rzucił ie do grobu, cofnąwszy się na trzy kroki, wołająć głośno: »Heroldowie Francyi, pełnicie swą powinność!« Heroldowie wezwani, wrzucili swe suknie, kapelusze i laski do grobu.

Herold wezwał potem Majora Jeneralnego Królewskiej gwardyi i Kapitanów gwardyi, którzy następnie sztandary, hełm, suknię herbowną, tarczę, rękawiczki od zbroi i ostrogi zmarłego Króla do grobu powrzućli.

Przyniesiono także rękę sprawiedliwości, berło i koronę, i na wezwanie pierwszego herolda spuścili je do grobu właściwi urzędnicy.

Miecz Królewski, niesiony przez Xięcia Polignac, a chorągiew Francyi, zniesiona przez Xięcia Talleyranda, nie zostały złożone, lecz tylko nachylnono je końcami.

Xiążę Uz es, iako W. Ochmistrz, włożywszy koniec swęj laski do grobu, rzekł: »Król umarł! Co po trzykróć powtórzył pierwszy Herold, a w końcu dodał: »Módlmy się wszyscy za jego duszę.«

Wszystko liczne Duchowienstwo upadłszy na kolana odmówiło krótką modlitwę.

Xiążę Uz es pociągnawszy swą laskę do siebie zawołał: Niech żyje Król! a pierwszy Herold powtórzywszy to trzy razy, dodał: »Niech żyje Król Karol Dziesiąty, z Bożęj łaski Król Francyi i Navarry, Przechrześcijański, Najjaśniejszy, Najpotężniejszy, nasz nayszanowniejszy Pan i najłaskawszy Władca, któremu oby Bóg długiego i szczęśliwego dozwolił życia! Zawołajcie wszyscy: Niech żyje Król!«

Xiążę Doudcauville oddał W. Jasnemu sercu Ludwika XIII. i Ludwika XIV. Król rozkazał, aby szczątki jego dostojnych poprzedników tak, iak niektóre pozostałki ciała Henryka IV. i Królowęj Maryi z Medyceuszów, złożone zostały w grobach kościoła Ś. Dyonizego. Relikwie te, których wierzytelność iast dowiedziona, uratowano, gdy w r. 1793 groby Królewskie uległy zniewadze. Wtedy — w d. 12. Paźdz. 1793 — horda rewolucyonistów otworzyła nayspierwęj groby Bourbonów, i natrafiła nasamprzód na zwłoki Henryka IV. — Rysy szlachetnego Króla ieszcze były znaczne. Inne ciała dość były zachowane, szczególnięj Ludwika XIII. i Ludwika XIV. Dopiero we cztery dni późnięj uniesiono trumnę, w której leżał Ludwik XV. Poczem otworzono groby dawniejszych Królów. Ciała Ludwika Śgo. inż nie było. Wydobyto je roku 1297, gdy był kanonizowany. Zniewaga grobów trwająca przez trzy miesiące skończyła się w d. 18 Stycznia 1793 przez zburzenie grobu Króla Franciszka I.

Przez ostatnią powódz w Niemczech, (pisze Dostrzegacz Austriacki) szczególnięj w Wirtembergkiem poczynione straszne spustoszenia, dotąd ieszcze między Strasburgim a Augsburgiem nie idzie poczta, tak dalece, iż zwyczajną pocztą nie mamy inż z trzech dni 28., 29. i 31. z m. Gazet Paryzkich. Wiadomości, których dziennik Frankfurcki z d. 3. t. m. udzielanym z d. 30. z m. są krótkie i donoszą tylko, że stan prowizy wieczystych dnia wspomnionego był 102 fr. 40 cent. i że na polowaniu w d. 28. zabito 500 sztuk zwierzyny mianowicie: 260 załbit Król a resztę Delfin.

Zjednoczone Niderlandy.

W d. 16. z. m. spalono na stoku miasta Bruxelli, w przytomności Król. Prokuratora wszystkie buntownicze pisma, które od roku 1814 w Kancelaryi Sądowęj były złożone.

W Amsterdamie podnosi się cena zboża.

Niemcy.

Xiążę Beja (Infant Don Miguel Portugalski) przybył w d. 3. Listopada do Monachium i wysiadł w domu gościnnym pod złotym ieleniem. Powódz opóźniła przybycie jego.

Dania.

Pod d. 24. Września r. b. Król: Duński Kancellaryia ogłosiła rozporządzenia, mocę którego objęta ustawami kara, przy utracie mienia, dóbr, majątku, lub części onego, iest w części odmieniona, częścią zupełnie zniesioną; zaś całkiem uchylona przy utracie włości.

Królestwo Polskie.

Postanowieniem JO. Xięcia Namiestnika Królewskiego wydanem d. 21. Sierpnia r. b. utworzoną będzie od d. 1. Stycznia 1825 Komora wychodowa na granicy, od strony Prus, w punkcie Wilczem w Woiewództwie Kaliskiem.

— Z Warszawy d. 7. Listopada. —

Na ostatnich targach Warszawskich płacono za korzec żyta po Złtp. od 6 do 6 i pół — pszenicy od 10 i pół do 11 i pół — jęczmienia od 5 do 5 i pół — owsa od 4 i grosz 5r. do 5 — siana furą jednokonna od 8 i pół do 14, parokonna od 15 i pół do 20 — stony furą zwyczajną od 4 do 6.

(Do tego Numeru Gazety dołączony iest Rozmaitości Numer XLVI.)